

Abocar o reciclar

NATURA URBANA. Un abocador suposa la transformació³ del paisatge durant un període de temps prou llarg, entre 20 i 60 anys. Passem d'un paisatge natural, o transformat per la mà humana, a un altre totalment nou i per dissenyar encara.

Mentre es fa l'explotació, el paisatge queda tocat, però després es pot arribar a una solució fins i tot millor que la inicial. L'espai que ocupa l'actual abocador del Bages, situat en ple espai periurbà de Manresa, té una història. Des del 1985, hi va haver un abocador comarcal on hi ha enterrades 1.400.000 tones de brossa. Es va clausurar el 1999 i al costat se n'obrí un de nou que fins el 2013 acumula 1.350.000 tones, on caben gairebé 2.000.000 de tones més. En resum, l'any 2016 ja es podrà donar per ple. Caldrà fer-ne una ampliació, després el paisatge ja es podrà restaurar.

La superfície que ocupa la part d'abocador clausurat i el que encara s'està omplint és d'uns 24 camps de futbol (unes 24 hectàrees). Per fer-nos una idea del volum aproximat que ocuparà quan l'abocador estigui ple, només cal imaginar-se la carretera de Vic i la de Cardona plenes de brossa fins a una altura de 120 metres. Quasi res, no? És molt, però hi ha altres formes de desprendre's dels residus. Per exemple, al Parc Ambiental es reciclen, a més de vidre i envasos, els residus orgànics que posem en el contenidor marró.

Piles de compost fumejant en les últimes fases de fermentació.

El reciclatge es fa a la planta de compostatge, que tracta 20.000 tones de residus orgànics a l'any. Una part provenen de les nostres llars i una altra són restes vegetals de poda i jardineria. Els dos tipus de residus orgànics es barregen. Després, durant un període de tres mesos, són ben airejats i humidificats, fins a finalitzar la fermentació. Tot seguit, se'ls hi extreuen plàstics i metalls i es deixen reposar uns tres mesos més. El resultat és el compost. És brossa que no va a parar a abocador i per tant no transforma el paisatge, no emet gasos ni líquids; en definitiva, allarga la vida de l'abocador controlat. Un excel·lent joc de mans que ens permet tenir adob tant a les jardineres i torretes de casa com en els camps de conreu.

Malgrat els trucs del reciclatge i la reutilització, en la nostra societat consumista de l'usar i llençar, cada vegada es generem més residus. Caldria revertir aquesta tendència. La millor forma de no tenir residus es no produir-los, és a dir, reduir-ne la producció. Els productes de consum s'haurien de dissenyar amb dues finalitats: l'ús en si i el reciclatge total de totes les matèries primeres amb què estan fets. Si no anem per aquest camí, sempre necessitarem hipotecar paisatges per abocar el que no podem reciclar de cap manera. A la curta, perdrem territoris pròxims a les ciutats amb possibilitats d'altres usos i, a la llarga, els nostres nés potser tindran paisatges naturals o artificials assentats sobre una pila de brossa.

Capes de terra compactada sobre l'antic abocador comarcal del Bages.